

LUČATÍNSKE

3. apríl 2020 ročník XIV. / číslo 1

zdarma do každej domácnosti

ZVESTI

Vážení spoluobčania,

plynulo sme prešli zo zimného obdobia do krajšieho jarného. Môžeme skonštatovať, že tohtoročná zima k nám bola mierumilovnejšia ako kedysi a tých skutočných zimných a mrazivých dní bolo pomenej. Aj napriek nedostatku snehu som sa snažil spolu s pomocou dobrovoľníkov Mira Turčana, Jana Ďurčíka, Vlada Sauku vytvoriť klzisko v priestoroch protipožiarnej nádrže nad ihriskom aj s osvetlením nielen pre tých najmenších.

Jarné lúče slnka nás nabudili, aby sme si po zime začali robiť trochu poriadok vo svojich dvoroch a pred svojím domom ako každý rok. Obec aj tento rok zabezpečila veľkoobjemové kontajnery na komunálny odpad na obvyklých miestach. Chcel by som poprosiť všetkých, čo nosia do týchto veľkých kontajnerov odpad, nech zvažia, či to, čo tam vyhadzujú, tam naozaj patrí. Nemáme kapacity na to, aby som na 24 hodín niekoho ku štyrom kontajnerom postavil s tým, aby usmerňovali ľudí.

Osobne som tam našiel platne skla, vrece stlačených plastových fliaš, či elektrospotrebiče. Rovnako ma prekvapilo, že nájdete 4 páry lyží pohodené pri nádobách na triedený odpad. Ak to už chce niekto vyhodiť, tak nech si počká na tie veľkoobjemové kontajnery. Tých prípadov je veľa a veľa by som vedel o tom písať. Tým, že sa hádzu veci do kontajnerov, ktoré tam nepatria, nás stojí všetkých zbytočné eurá navyiac. Tento rok pribudol popri veľkoobjemových kontajnerov ešte

jeden - na objemný, ťažší kovový odpad v časti pod ihriskom. Čím väčšie množstvo - kilogramov triedeného odpadu vyseparujeme, tým menší bude poplatok za komunálny odpad pre nás všetkých. Ďalej dávam aj touto cestou do pozornosti občanom, ktorí majú záujem o 1050 litrové kompostéry, že si ich môžu vyzdvihnúť na obecnej úrade počas stránkových hodín. Práve k problematike triedeného odpadu a kompostovaniu bola naplánovaná aj prednáška pre nás všetkých v mesiaci marec. Žiaľ momentálna situácia nám plány zrušila a nový termín dáme vedieť vopred. Nedá mi nevyjadriť

sa v tomto bode aj ku psím exkrementom. Tie sa nachádzajú nielen na chodníku popri hlavnej ceste, ale po celej obci. Mám otázku na psíčkarov... doma si po sebe nesplachujete?? Ak áno, čo dám ruku za to, tak si prosím vás upratujte po svojich štvornohých miláčikoch. Je to naozaj nepríjemné pozeráť sa na tie pozostatky a obchádzať ich. Hanba nie je vziať vrečko, vziať exkrement a vyhodiť ho. Hanba je ho tam nechať! K určitému druhu odpadu patria aj konáre po jarnom strihaní stromov a kríkov. Vyzývam občanov, aby konáre nepálili a pripravili ich podľa možností a dostupnosti. Od 6.4.2020 bude po vašom nahlásení na obecný úrad zabezpečené ich štiepkovanie tento rok bezplatne. Vzniknutú štiepku viete využiť napr. ako podklad popri stromoch, kríkoch.

V októbrom čísle Lučatínskych zvesti sme uviedli poďakovanie rodine Sedliakovej, ktorá zrekonštruovala kríž pri vstupe do obce od Brezna. Žiaľ, tento kríž bol poškodený ani nie červeným sprejom ako (ne)človekom a jeho činom. Našťastie sa nám podarilo poškodenie odstrániť a všetko dať do pôvodného stavu.

Čo sa týka kultúry, v obci začal rok ako už tradične Lučatínskym plesom, nasledovala fašiangová zabíjačka a v ten istý deň zabezpečili príjemnou atmosférou aj maškary fašiangový sprievod masiek obcou. O týchto akciách sa však dočítate na ďalších stranách. Dňa 23.3.2020 bol deň, kedy sme si pripomenuli 75. výročie oslobodenia našej obce. Na znak toho, že nezabúdame na naše dejiny, nezabúdame čím a kým sme, spolu s p. Dubovickým sme položili obeť, ktoré padli pri oslobodení Lučatína pamätný veniec. Vykonať tento pietny akt bol pre mňa ctou a uvedomením si, že len v súdržnosti je sila. Tento rok si pripomenieme aj 75. výročie SNP a ukončenie II. Svetovej vojny.

V januári tohto roku som prevzal z rúk ministra obrany SR pamätnú medailu pre našu obec k tomuto výročiu. Na základe momentálnej situácii musíme žiaľ zaujať stanovisko, že zvyšné kultúrne akcie v obci Lučatín sú zrušené a priebežne podľa ich aktuálnosti budeme rozhodovať o ich presunutí.

Pokračovanie na strane 2

Po komunikácii s p. Marekom Vojníkom dávame do pozornosti, že Lučatínska 11 v roku 2020 je zrušená. Taktiež na základe správy Oblastného futbalového zväzu BB, je zrušená jarná časť ročníka 2019/2020.

O aktuálnej situácii a problematike vás určite nebudem zahlcovať, osobne si myslím, že je toho dosť v tlači ako aj na televíznych obrazovkách. Ihneď ako boli vyhlásené opatrenia krízového štábu SR, pristúpil som k veci zodpovedne a ponúkli sme našim občanom pomocnú ruku. Začali sme šiť a rozdávať ochranné rúška a ponúkli sme vybavovanie nákupov potravín, drogérie a liekov. Túto pomoc sme ponúkli v týždňovom predstihu ako svoj projekt rozbehol VÚC Banská Bystrica.

Za seba by som chcel veľmi pekne poďakovať šikovným žienkam z našej obce a to: Andrejke Michalíkovej, Gabike Švarcovej a Maťke Majerovej, Maťke Sabolovej, Blanke Luptákovovej, ktoré boli veľmi ústretové a pomohli s prípravami a šitím ochranných rúšok pre našich obyvateľov. Ďakujeme aj rodine Katrenčíkovej a p. Bobokovej za gumičky. K 25.3.2020 bolo rozdanych spolu 302 ks týchto rúšok.

Ak by mal niekto záujem o rúško alebo nákup, nech nás kontaktuje na mobilné čísla: 0910 112 377 alebo 0911 765 830. Veľmi radi a ochotne pomôžeme. Prosím spoluobčanov, aby nezľahčovali situáciu a riadili sa opatreniami, ktoré vydal Úrad verejného zdravotníctva a Ústredný krízový štáb SR. Ako obec sme využili možnosť a zabezpečili sme pre občanov Lučatína informovanie prostredníctvom

aplikácie ROZaNA. Je to aplikácia, pomocou ktorej do vášho mobilného telefónu príde správa a vy tak budete informovaní o dianí v obci aj napriek tomu, že ste nepočuli rozhlas alebo

nemáte čas navštíviť webovú stránku našej obce. Odpovede na otázky, KDE? AKO SA ZAREGISTROVAŤ? nájdete práve na spomínanej stránke www.lucatin.eu. Samozrejme takáto informovanosť je len ako rozšírenie informovania na úradnej tabuli, web stránke alebo prostredníctvom rozhlasu.

Obec Lučatín bude pristupovať k výberu daní nasledujúcim spôsobom. V termíne po 13.4.2020 t.j. po Veľkej noci bude zamestnancami obce osobne doručená obálka, kde podpisom potvrdíte jej prevzatie. Obsahom obálky bude:

- Rozhodnutia o miestnych poplatkoch za komunálny odpad a o výške daní z nehnuteľnosti, daň za psa
- dohody o zrušení zmluvy o nájme hrobového miesta
- nové zmluvy o nájme hrobového miesta z dôvodu zmeny VZN č. 69/2019 o prevádzkovom poriadku pohrebiska a domu smútku.

Z dôvodu mimoriadnej situácie budú vami podpísané nové zmluvy zozbierané vo vopred určený dátum, ktorý bude oznámený obvyklým spôsobom (rozhlas, úradná tabuľa, web stránka, aplikácia ROZaNA). Po zozbieraní nových zmlúv o nájme hrobového miesta, bude následne doručené oznámenie o výške poplatku za nájom. Toto oznámenie bude potom vhoďené do vašich poštových schránok.

Prosíme občanov, ktorí majú možnosť, aby dane a poplatky uhradili prostredníctvom internetbankingu s uvedením správnych variabilných symbolov. Tí, ktorí nemajú túto možnosť, uhradia poplatky osobne v čase úradných hodín u p. Luptákovovej na obecnom úrade.

Žiadame všetkých spoluobčanov, aby dodržiavali splatnosti podľa termínu, ktorý sa nachádza v rozhodnutiach resp. v oznámení.

Autor: P. Kováč - starosta

Veľká noc u nás

Veľká noc je symbolom prebúdajúceho sa života, sily, vytrvalosti a plodnosti. Na Slovensku bola vždy Veľká noc bohatá na tradície a zvyky, z ktorých sa mnohé zachovávajú dodnes. V duchu motto poznajme minulosť, aby sme si vedeli vážiť prítomnosť a orientovať sa v budúcnosti, sa pozrime na niektoré z nich.

Kresťanské tradície

Veľká noc je pre kresťanov najväčším sviatkom. Kresťania si pripomínajú umučenie, smrť a vzkriesenie Ježiša Krista. Veľkej noci predchádza 40-dňový pôst. Pôstne obdobie začína Popolcovou stredou. Počas pôstneho obdobia sa kresťania zdržiavajú zábavy, hodovania, majú sa duchovne obnovovať a zamýšľať nad svojím životom, zúčastniť sa svätej spovede.

Veľkonočné trojdnie:

Zelený štvrtok – spomienka na ustanovenie sviatosti Oltárnej a sviatosti kňazstva. Pri svätých omšiach sa posväcujú tri druhy oleja:

krizma, olej katechumenov a olej chorých. Olej je znamením sily a používa sa pri rôznych sviatostných obradoch (krst, birmovanie, pomazanie chorých, vysviacka kňazov). „Zaväzujú“ sa zvony a na znak smútku zostávajú mlkve.

Veľký piatok – nekonajú sa sväte omše, kresťania si pripomínajú utrpenie, umučenie a ukrižovanie Krista. Je to veľký pôstny deň. Kresťania sa zdržiavajú mäsitých pokrmov a dosýta jedia iba raz denne.

Biela sobota – obrady sa konajú po západe slnka. Podľa tradície je táto noc nocou očakávania Pána, noc bdenia. Začína sa sláviť Kristovo vzkriesenie.

Pokračovanie na strane 3

Na znak Kristovho zmŕtvychvstania sa zvony opäť rozozvučia. Po veľkonočnom trojdní nasleduje Veľkonočná nedeľa. Je oslavou Kristovho zmŕtvychvstania, víťazné završenie Kristovho vykupiteľského diela.

Ľudové zvyky a tradície

Symbol nového života, novosti, sa spájal s čistotou. Ak mali mať obradové úkony úspech, ľudia museli obnoviť a vyčistiť svoje príbytky i riad, v ktorom sa chystali pripravovať a konzumovať obradové veľkonočné jedlá. Zelený štvrtok bol deň, keď sa vyhánal dobytok na pašu po prvý krát. Na dvere tajní sa (okrem iného) kolomažou alebo cesnakom robili kríže, aby chránili dobytok pred strigami. Zlých duchov vyhánali z dediny rapkáče a biče. Konzumovali sa zelené jedlá ako žihľava, špenát, kel, čakanka.

Na veľký piatok sa ľudia kúpali pred východom slnka v potoku, aby nemali vredy, chrasty, lišaje a aby boli po celý rok zdraví. Dievčatá verili, že po umytí budú čerstvé ako lastovičky, nebudú mať pehy na tvári a ak si umyjú vlasy, rýchlejšie im budú rásť. V tento deň vládla magická sila zeme. Bolo zakázané siať a orať, so zemou sa jednoducho nemohlo hýbať. Biela sobota bola dňom prípravy obradných jedál, najmä šunky z bravčoviny (niekde jahňa alebo baránka). Masť zo šunky odkladali ľudia na liečenie rán a mnohí verili, že chráni aj pred hadím uštipnutím.

V sobotu sa „pálili judáše“ – spaľoval sa oheň starého roka a ľudia zakladali v domácnostiach nové ohne. V nedeľu po omši sa dávali posvätiť jedlá, najmä obradný koláč, zvaný na východnom a strednom Slovensku „páska“. Pevné miesto tu mali vajíčka ako symbol kontinuity života. Vajíčko rozdeľoval gazda medzi všetkých stolujúcich. Stolovanie pripomínalo Štedrú večeru. Zvyšky z posvätených jedál sa nesmeli vyhadzovať. Pálili sa, primiešavali dobytku do jedla, alebo sa zakopávali na poli.

Veľkonočný pondelok bol časom kupačky (na východnom Slovensku), resp. šibačky (na západnom Slovensku). Voda má zabezpečiť ženám zdravie a krásu. Robila sa rôzna ľubostná a erotická mágia, pripravovali sa špeciálne pokrmy, ktoré sa dali zjesť vybranému mláďencovi.

Symbole a mágia

V tradičnej kultúre je Veľká noc spájaná s príchodom jari. Prosperitné a magické úkony mali zabezpečiť dobrý začiatok hospodárskeho roka, hojnosť, prosperitu a zdravie ľudí a dobytku. Množstvo z prostriedkov využívaných v pohanských obradoch prevzalo kresťanstvo a používajú sa aj v súčasnosti: svätenie vody, zelene, potravín a zapalovanie ohňa.

Vajíčko – symbol nového života, plodnosti a zároveň prejav lásky. Zdobenými vajíčkami (kraslicami) obdarúvali dievčatá mláďencov na znak toho, že ich nosia vo svojom srdci.

Voda – symbol čistoty a zdravia.

Zeleň – symbol životnej sily a zdravia.

Oheň – symbol očisty, mal zaháňať zlé sily.

Páska – obradový koláč, symbol hojnej úrody.

Erotická mágia – ak dievča nájde na jar mravenisko má ho vziať a nasypať okolo domu, aby po celý rok chodilo za ním toľko mláďencov, koľko bolo v mravenisku mravcov. Keď chceli slovanské ženy získať lásku muža, dali mu vypíť vodu, v ktorej sa umyli. Mimochodom, ŽENY. Kým počas Vianoc sa ich ľudia báli, pre ich sklony k bosoráctvu, počas Veľkej noci sa spájali s rituálmi prosperity a plodnosti. Boli pripodobňované k matke zemi a rôznymi úkonmi sa zabezpečovala ich sviežosť a plodnosť.

Po čom túžia ženy dnes? Čím menej vody a šibačov, tým lepšie :-).

Podľa tradícií šibanie nemalo mladé dievčatá ponížiť, naopak, dotyk čerstvým, miazgou napučaným vrbovým prútkom sa mal na telo ženy preniesť, aby sa stala ohybnou, mladou, krásnou a plodnou. Preto mládenci polievali dievčatá studenou „živou“ vodou a dbali, aby neobišli ani jeden dom – nevykúpané a nevyšibané dievča by bolo nanič.

Aké sú zvyky a tradície Veľkej noci vo svete?

Cyprus loví kusy dreva. Cyperčania hľadajú na Veľkonočný pondelok ukryté vajíčka, neskôr oslavy pokračujú lovom na vyhodené kusy dreva. Staré dvere, vyschnuté konáre a haluze potom končia na jednej veľkej kope, ktorá sa na konci dňa zapáli a dediny medzi sebou súťažia, ktorá má najväčšiu veľkonočnú vatru. Miestna polícia je počas sviatkov v plnom nasadení, aby v prípade potreby urovnávala hádky medzi skupinkami tínedžrov, ktoré sa často pohádajú na posledných kúskoch dreva.

So šarkanom na Bermudy

Koľko ľudí, toľko chutí. Toto porekadlo obzvlášť platí na obyvateľov Bermúd, ktorí počas Veľkonočného pondelka púšťajú šarkany ako symbol zmŕtvychvstania Ježiša Krista. Nie sú to však žiadne obyčajné šarkany, ale vlastné výtvary miestnych s jedinečnými tvarmi a motívmi, ktoré sa vyrábajú špeciálne pre túto udalosť. Na konci dňa sú vyhlásení víťazi v najrôznejších kategóriách. A ďalší rok všetci skúšajú šťastie znova, s novými, ešte nápaditejšími výtvarmi.

Nórsko oslavuje kriminálkami

V Nórsku sa oslavuje Veľká noc naozaj netradične – celé rodiny pozerajú a čítajú kriminálky. Večer si všetci sadnú k jednému stolu a snažia sa uhádnuť, ktorá z postáv je vrahom. Nóri milujú veľkonočné morbidne príbehy, a keďže je po nich počas sviatkov značný dopyt, vydavateľstvá aj televízie prispôbili svoje knihy a programy tak, aby tie zožali čo najväčší úspech. Vydávajú sa limitované edície detektívnych románov a poväčšinou sa vysielajú iba filmy a seriály s vraždami v nich. Už týždeň pred sviatkami vychádzajú špeciálne mini-komiksy s tajomnými vraždami, ktorých koniec je jasný až počas Veľkonočného pondelka.

Fíni majú trávu, a dostatočne vysokú!

Fíni sú extrémne trpezlivý národ, o čom svedčí aj ich tradičná veľkonočná aktivita. Pár dní pred sviatkami zasadia do sviatočných kelímok trávu a sledujú, ako rastie. Do Veľkonočného pondelka by mala byť tráva aspoň tak vysoká, aby mohol do nej veľkonočný zajac ukryť vajíčka, sladkosti a darčeky. Okrem Veľkej noci týmto zvykom Fíni pripomínajú aj príchod jari.

Francúzska extravagantnosť je skvelá

Ak si myslíte, že v krajine galského kohúta nosí darčeky veľkonočný zajac, myľte sa. To by bola podľa Francúzov nuda. Sviatky začínajú „Tichou sobotou,“ kedy vo francúzskych kostoloch prestanú zvoniť zvony, aby pripomenuli Ježišovu smrť. Všetky zvony v krajine opustia kostolné veže, aby navštívili pápeža v Ríme a cestou naspäť zanechávajú deťom veľkonočné vajíčka a sladkosti. Ďalší deň ich počuť znova.

Korfu rozbíja nádoby

Počas Veľkej soboty ľudia na Korfu vyhadzujú z okna veľké hlinené nádoby, riady, hrnce a džbány, ktoré končia na zemi, pod oknami, a rozbité na márne kúsky. Podľa miestnych je táto tradícia symbolom začiatku niečoho nového, a koniec starého. Zbavujú sa starých a nepotrebných vecí preto, aby oslávili novú úrodu, žatvu, ku ktorej sa hodia nové riady. Okrem toho Gréci tak oslavujú aj príchod jari.

Sicíliu ovládnú diabolské masky

V sicílskom mestečku Prizzi miestni pochodujú vo veľkých róbach a tváre si zakrývajú pozinkovanými diabolskými maskami. Naobliekaní diabli celý deň naháňajú "duše" po meste a nútia ich, aby im platili za nápoje.

Na konci dňa diablov už tradične zaháňajú Panna Mária a Ježiš Kristus, a namiesto nich posielajú do mestečka anjelov.

Filipínčania dobrovoľne trpia

Na Filipínach sa oslavuje Veľká noc doslova. Miestni mladíci sa na Veľký piatok dobrovoľne dávajú pribiť na kríže, bičujú sa, alebo inak trýznia, aby odčinili hriechy, ktoré vykonali počas celého roka. Cirkev oslavy na Filipínach odsudzuje a bojuje proti nim aj miestna vláda. Keďže však ukrižovanie mladíkom zakázať nemôžu, záchranári im po oslavách bezplatne očisťujú rany.

Lučatínsky ples 2020

Dňa 24. 1. 2020 sa symbolicky mesiac po Vianociach uskutočnil ples, ktorému všetci zainteresovaní dávali podtitul „charitatívny“. Hlavnou myšlienkou bolo podporiť materskú a základnú školu a všetky nadobudnuté finančné prostriedky putovali bezprostredne po plese do fondu MŠ a ZŠ.

Za uskutočnením tohto projektu stojí pán starosta Ing. Pavel Kováč. Na základe jeho prvotnej myšlienky o plese sme sa s Katarínou Chovanovou tejto príležitosti chytili a ako Iniciatíva rodičov MŠ a ZŠ sme prípravu naplno rozbehli. Obrátili sme sa na OÚ a znikla tak koordinovaná spolupráca, ktorá dala plesu konečnú kvalitatívnu formu. Za pomoc pri výzdobe a upratovaní ďakujeme Blanke Luptákovej Anke Kováčovej, Katke Dvorskej, Janke Hudecovej, Branislave Bobákovej a Lucii Majerovej. Za prípravu stolov a samotnú obsluhu na plese ďakujem Marte Šišiakovej, Patrikovi Loučkovi, Viki Virágovej a Nikole Matyášovej. Pani Ľudmila Fúdorová a Rado z Grajciara prispeli významnou mierou a ďakujeme im za vynikajúce predjedlo, večeru, kapustnicu a chutné švédské stoly. Janke Ružinskej s Denisou Sakovou ďakujeme za chod šenku a Martine Kubusovej za fotografovanie. Ďakujeme všetkým mamičkám, ktoré sa postarali o koláče a slané pečivo. Pani Zajacovej z Ľubietovej ďakujeme za zapožičanie poťahov na stoličky.

O dobrú zábavu sa postarala živá hudba Jozefa Berkyho pipa ml. a DJ Štefan Sklenár a táto kombinácia sa stretla s pozitívnou odozvou. Úvodné tanečné vystúpenie zastrešil Juraj Fáber a jeho tanečníci a bolo sa na čo pozerieť. Polnočná tombola bola skutočne pestrá a bohatá. Jej moderovanie si vzal na starosť Marek Vojník. Vďaka jeho šarmu a dôvtipu sa tak z tomboly stala plnohodnotná kultúrna vložka a rozdali sme skutočne krásne ceny. Za ZŠ prispela do tomboly Adriána Kánová obrazom, za MŠ sprostredkovali dary Janka Bátoriová z obchodu s darčkovými predmetmi v Slovenskej Ľupči a Mgr. Ivana Švejková drevenými hodinami od Mareka Símana – MASSIWOOD.

Touto cestou opätovne ĎAKUJEME všetkým sponzorom:
DOMO GLASS, Lalikbus - MARIÁN LALÍK, FLEXIM, MAREK

MATYÁŠ, Štýlová svadba, J+L STORE s. r. o., Podkonická pálenica Bukovina s. r. o., Farma Hiadlovský - Mliečna farma Braunvieh, KOM system s.r.o., Obecný úrad Lučatín, Iniciatíva rodičov MŠ a ZŠ, Barzuz, ANTE – p. Hríbiková, Grajciar, Očná optika Peter Krippner, InVinum - Peter Mikušinec, iTrener - Marek Vojník

Pavel Kováč s manželkou Starosta obce Lučatín, Róbert Chaban Starosta obce Baláže, Alena Samuelčíková Starostka obce Nemce, Autoservis - Ján Zeman, Peter Heyduk - HP mont, Katarína Chovanová, Ivan Potančok, Martin Lupták s manželkou, MVDr. Dušan Hanzel, Miroslava Piliarová, Klub turistov Lučatín, Kristína Turčanová, Marta Matovičová, Mariášový klub Lučatín, Janka Hudecová, Peter Ďurčík, Branislava Bobáková, Pavol Vrábel, Branislav Miartuš.

Ples trval do skorých ranných hodín a o zábavu a komické situácie nebola núdza takže verím priatelia, že o rok sa vidíme znova. Vďaka každému kto priložil ruku k dielu či s prípravami alebo samotným zúčastnením sa plesu. Bol to projekt, ktorý bol pre MŠ a ZŠ veľkým prínosom a ďakujeme p. starostovi za možnosť ho uskutočniť.

Myslím, že som spomenula všetkých zúčastnených...až na jednu osobu a tú som si ponechala na záver cieľene. Prípravy neboli ľahké. Stretávali sme sa s prekážkami a opakovane hľadali nové možnosti a riešenia. Keď som už bola zúfala a chcela to vzdať, ty si nás opäť potiahla tým správnym smerom. Vždy si všetko vybavila a aj navzdory chorobe, či na úkor súkromného života si stála pri mne a bola si ochotná mi vždy pomôcť. Nie len že si skvelá matka a priateľka ale si navyše aj šikovná koordinátorka a spolupráca s tebou bola dobrou skúsenosťou. Ďakujem za to, že som tento proces mohla podniknúť práve s tebou Katarína Chovanová.

Martina Sabolová

Život v škôlke

Tri mesiace ubehli ako voda a my sa vám opäť prihovárime v podobe článku, aby sme vás všetkých informovali o tom, ako sa nám v škôlke darí.

Začneme kobercom a jeho pokládkou.

Vďaka „Iniciatíve rodičov“, ktorá funguje pri MŠ a ZŠ Lučatín, máme v škôlke nový hrubý koberec (okrem estetickej funkcie plní aj praktickú funkciu – zateplil nám podlahu). Starý koberec bol tenký, opotrebovaný, nemal dostatočnú izolačnú schopnosť (každému – deťom, učiteľom, rodičom - bola zima od podlahy). Pri akcii „Pokládka koberca“ pomáhal, kto mohol. Okrem samotnej pokládky (robila firma Lauris, Brezno), rodičia vypratali skrinky, vyniesli skrinky a ostatný nábytok, zrolovali starý koberec, upratali, čo bolo treba, ... Touto cestou sa chceme všetkým, ktorí prišli, veľmi krásne poďakovať, konkrétne p. Bobákovej, p. Horváthovej, p. Sabolovej, p. Chovanovej, p. Vojníkovej, p. Kvačkajovej (s rodinou), p. Dvorskej a p. Kováč za Obecný úrad. Zároveň sa chceme poďakovať aj tým ďalším, ktorí volali, že idú pomôcť, ale už nebolo treba. Robota rýchlo odbúdala, išlo nám to „ako po masle“. **ĎAKUJEME!**

K novému kobercu pribudli ešte napr. aj vankúšiky na sedenie, obliečky na vankúšiky, ktoré nám ušila p. Michalíková, obliečky na perinky, skrinky v triede (z „Iniciatívy rodičov“) a skrinky v šatni (z Obecného úradu Lučatín). Všetkým patrí jedno veľké **ĎAKUJEME!**

Aj tento školský rok si naši predškoláci a niektoré staršie deti osvojovali elementárne zručnosti lyžovania na lyžiarskom výcviku s lyžiarskou školou ASA. Výučba s lyžiarskymi inštruktormi prebiehala

koncom januára v lyžiarskom stredisku Čachovo – Selce, kam nás obecným mikrobusedom vozil p. starosta, Ing. Pavel Kováč. Aj za túto pomoc **ĎAKUJEME.**

V závere kurzu mali deti súťaž, ukázali, čo sa naučili, a získali diplom spolu s kartičkou svojich úspechov. Ostatné detúrence, ktoré neboli prihlásené na lyžiarsky výcvik, sa zo snehu (z tej trošky, čo nám napadla tento rok) radovali na blízkom kopci. Spúšťali sa na lopároch, bobáč a sánkach.

V rámci environmentálnej výchovy k nám na návštevu opäť zavítala teta Janka zo Správy Napantu. Porozprávala nám o Vtáčikoch – o starostlivosti o vtáčiky, o sťahovavých vtáčikoch, ako aj o vtáčikoch, ktoré tu na zimu ostávajú. Predstavila nám zvuky jednotlivých vtáčikov, ale aj vhodné a nevhodné potraviny k ich prikrmovaniu. Nakoľko spolupráca medzi materskou a základnou školou je na dobrej úrovni, tradičný karneval opätovne prebiehal vo vzájomnej kooperácii. Rodičia nám pripravili zdravé občerstvenie (džúsy, ovocné a zeleninové šaláty, ovocnú tortu. **ĎAKUJEME!**). Po desiate sa detičky prezliekli do masiek a takto prezlečené navštívili kamarátov zo školy. Tam ich čakala zábava v podobe diskotéky a súťaže „Sochy“. Túto súťaž síce vyhrali školáci, ale škôlkári sa statočne držali do poslednej chvíle.

V závere sa chceme ešte pochváliť. Zapojili sme sa do súťaže s Domestosom a ... vyhrali sme jednu z vedľajších cien v podobe finančnej odmeny.

Dôležité:

Zápis detí do MŠ v Lučatíne bude v termíne od 1.5. – 31.5. 2020. Odporúčame, aby zákonní zástupcovia detí kontaktovali obecný úrad v Lučatíne na číslach 0910 112 377, 0911 765 830 alebo obeclucatin@stonline.sk. V prípade, že v stanovenom termíne bude prevádzka MŠ plne funkčná, kontaktujte p. riaditeľku Mgr. Švejkovskú na tel. č. 048/4191148 alebo osobne.

Autor: Učiteľky MŠ Lučatín

Už ideme z kopca...

Zimné prázdniny sa minuli (a boli strááááááne krátke, navyše bez snehu) a už sme zas ocitli v škole. Január je ťažký mesiac, lebo naše „učky“ nás iba skúšali, testovali a otravovali s písomkami. No my sme sa vôbec nedali zahanbiť a všetko sme zvládli „ľavou zadnou“. Písomky sme napísali, testy vyplnili a pri skúšaní sme sa nenechali zaskočiť ničím. Potom sme sa už mohli tešiť na vysvedčenie. Ale je jasné, že sme iba „nemakali“. Hoci nás trošku potrápili soplíky a prechladnutia, aj tak nám bolo fajn.

Dňa 16. januára sme mali milú návštevu. Prišla teta z Národného parku a porozprávala nám o vtáčikoch, ktoré na zimu neodlietajú do teplých krajín, ale ostávajú u nás. A tak sme sa dozvedeli kde zimujú

sýkorky, vrabce, brhlíky, čo radi papkajú, ako si zbierajú potravu a ktorá je pre nich vhodná. Že majú radi semenka a nie hrozienka, že niektoré sú veľmi hlučné a pri jedení robia poriadny krik. Iné sú zas slušne vychované a nechajú sa napapať tých, ktorí boli skôr pri krmidle, ďalšie sa strkajú a nechávajú po sebe poriadny neporiadok. Teta nám porozprávala aj o tom, že niektoré chodia ku krmidlám sami, iné v párikoch a aj to, že si vedia navzájom pomáhať. Naučili sme sa aj to, čo im treba sypať do krmidiel, aby sme im neublížili a aby ich neboleli brušká. Na záver sme sa spolu zahráli na vtáčiky a nosili si v zobáčikoch semenka. Tete sme sa poďakovali za zaujímavé informácie a rozlúčili sme sa.

No a konečne prišiel ten deň. Dostávali sme polročné vysvedčenia. Pre tých starších „nič nové pod slnkom“, **Pokračovanie na strane 6**

ale pre našich prvákov to bol výnimočný deň. Tí totiž dostali vysvedčenie prvý raz. A veru sa aj poriadne tešili. Bodaj by nie, keď boli vynikajúce. Ale ani ostatní žiaci neboli smutní, pretože vysvedčenia boli veľmi dobré a nikto si nemusel vopchať vankúš do nohavic ako prevenciu proti bitke. Potom sme mali jednodňové prázdniny a naskočili sme do druhého polroka...

Február, najkratší mesiac v roku, a pre nás aj najkratší mesiac vôbec, pretože sme mali jarné prázdniny, sa minul ako voda v potoku. Ak sa náhodou objavil sneh, tak sme to hneď využili a boli sme si zašantíť. Stávali sme ufúľaných snehuliakov, aj sme sa boli klzákovať na kopci. No a posledný deň pred prázdninami sme mali spolu s našimi škôlkármi karneval. Už ráno sme sa poobliekali a pripravili si aj občerstvenie. A to vám veru bolo veselo. Pani učiteľka Adka nás pomaľovala, aby naše masky boli dokonalé a zábava sa mohla začať.

Poriadne sme si zatancovali aj zasúťažili, najprv sami a potom spolu so škôlkármi. Masky boli krásne a ak ich chcete vidieť, pozrite si stránku našej školy. Tam ich všetky nájdete a ešte oveľa viac.

Prišiel marec a my sme sa zahlbili do knižiek. Keďže je to mesiac knihy, aj my veľa čítame, aby sme si rozvíjali svoje čitateľské zručnosti. A nielen to. Z knižiek sa veľa dozvieme, aj sa zabavíme, aj prežijeme rôzne dobrodružstvá. A potom, keď nám pani učiteľka pripraví pracovné listy s rôznymi úlohami, nemáme problém z ich vypracovaním. Sme jednoducho šikovní...

No a samozrejme pokračujeme v učení, pretože budú ďalšie „skúšačky“ a uzatvoríme ďalší štvrtrok. A keďže sa blíži jar, aj našu školičku oblekame do jarného šatu. Maľujeme, kreslíme, lepíme a vystrihujeme, aby naša školička bola pekná a aby sme sa v nej príjemne cítili.

Na záver pár perličiek od našich detičiek...

Na hodine VV:

Žiak: „Pani učiteľka, viete o tom, že som sa kvôli vám zmenil??
Už nepoužívam slovo žrať, ale jesť.“

Po vianočnej besiedke:

Žiak: „A to naše vystúpenie bolo vrchol klinca?“

ŠKD: Žiak: „Môj počítač zmokrel.“

Hodina ANJ: Žiak: Oblečenie do pršadla (oblečenie do dažďa)

ŠKD: Žiak: „Pani učiteľka, a už mi to nakreslíte???“

P. učiteľka: „Nie, ešte som zamrznutá.“

Žiak: (asi po desiatich minútach) „A už ste rozmrznutá???“

Žiak: „Pani učiteľka, ale sa mi zdá, že ste nám tu pribrali pri tete Ľudke...“

Na obede: Žiak: „Pozrite sa, ako má otočený ten tanier, veď to je neslušnosť vrchola!“

Žiačka: (keď je niečo veľmi chutné) „Hm mmm, to je enfalizentné...“

Žiak: „Pani učiteľka, čo vás Marek bil? Máte modré pod očami.“

Žiačka učiteľke, keď jej niečo pomôže urobiť: „Díky, jste dobrá Broňo.“

Dôležité:

Zápis detí do 1. ročníka v našej ZŠ v Lučatíne bude v dňa 22.4.2020 v čase od 8:00 - 15:00 hod. Kontaktná osobna je p. riaditeľka Mgr. Šramková, ktorá vás bude čakať osobne v ZŠ Lučatín, Lučatín 176. K zápisu je potrebný rodný list dieťaťa a čestné prehlásenie o zdravotnom stave. Veľmi sa na vás tešíme.

autor: pani učiteľky ZŠ

Fašiang a Fašiangová zabíjačka

Patria k sebe od nepamäti. Tak ako aj jej organizovanie je spojené s miestnymi hasičmi s podporou Obecného úradu v Lučatíne.

Príprava začala o niečo skôr ako bol plánovaný termín sobota 22. február, keďže s výrobou klobás na údenie sme začali už v pondelok. Tak ako vlni, aj tento rok nám piatkové počasie v podobe snehových a dažďových preháňok, narobili vrásky. No sobota potešila príjemným počasím. Kapustnica, grilovaná krkovička a pečené klobásy rozvoniavali vo dvore materskej a základnej školy už od rána. Návštevníci mohli okoštovať tlačenu, paprikovú slaninku, studeno a zaliať to vareným vínom, či pohárikom tvrdého. Kto mal chuť mohol si aj zatancovať.

Dovoľte aby sme sa poďakovali „všetkým hasičom ako aj nehasičom,“ ktorí obetovali svoj čas fašiangovej zabíjačke. Autor: P. Vrbický

Klub slovenských turistov Lučatín

Silvester už tradične: 31.12.2019 - Kráľová hoľa

Stáva sa tradíciou, že na konci roka KST Lučatín spolu s ďalšími priaznivcami turistiky usporiada nočný Silvestrovský výstup na Kráľovu Hoľu, s cieľom privítať východ slnka v nadmorskej výške 1 946 m n. m. 31.12.2019 sme posunuli ranný odchod s pred obchodu v Lučatíne o hodinu. Štart sme mali o 3:30 hod. Z obce Šumiac sme vyštartovali plní elánu zdoľať takmer dvojtisícovú horu.

Optimizmus a elán z nás postupne vyfúkal silný vietor (miestami až víchrica). Z 23 účastníkov dosiahlo vrchol 20 turistov. Skrytí v závetrí sme otvorili šampanské a pripili si na blížiaci sa Nový rok 2020. O tom, že výstup stál za to, svedčia fotografie z výstupu.

Prvá tohtoročná túra vydarená:
2.2.2020 - BREZNO – Diel a späť

Na výlet z Brezna na Brezniansku skalku a Diel sa zišlo v nedeľu 02.02.2020 celkom 9 členov KST Lučatín. Najskôr ráno boli na oblohe mraky, no na obed keď sme boli na vrchole vyjasnilo sa. Svetilo slniečko, fúkal nepríjemný vietor avšak výhľady boli úžasné. Zaparkovali sme pri Kauflande a asfaltovou cestou sme sa vybrali pozrieť si novovybudovanú kalváriu smerom na Brezniansku Skalku. Myšlienka breznianskej kalvárie vznikla už pred niekoľkými rokmi no k jej realizácii sa pristúpilo v roku 2018.

Kalvária je výsledkom dlhých mesiacov príprav. Vyvrcholením príprav bolo medzinárodné umelecké sympóziom, ktoré zorganizovalo mesto Brezno v spolupráci s Akadémiou umení v Banskej Bystrici, na ktorom sa zišlo 15 umelcov zo Slovenska, Česka, Maďarska a Poľska. Výsledkom sympózia je 14 sôch zobrazujúcich 14 zastavení krížovej cesty. Breznianska kalvária bola oficiálne otvorená 29.09.2019, kedy bola aj požehnaná rožňavským diecéznym biskupom Mons. Stanislavom Stolárikom. Vstupná brána kalvárie sa nachádza nad bývalými kasárňami. Je to príjemná prechádzka lesíkom, ktorá je mierne strmá, no užili sme si nádherné výhľady na mesto Brezno a jeho okolie. Na každej zastávke sme si pozreli umelecké diela, ale aj tabule s názvami jednotlivých zastavení krížovej cesty s originálnym slovným opisom.

14. zastávok kalvárie

- Pán Ježiš je odsúdený na smrť – SÚD
- Pán Ježiš berie kríž na svoje plecia – KRÍŽ NA PLECIACH
- Pán Ježiš padá prvý raz pod krížom – PÁD
- Pán Ježiš sa stretá so svojou Matkou – MAMA
- Šimon Cyrenejský pomáha Pánu Ježišovi niesť kríž – ŠIMON
- Veronika podáva Pánu Ježišovi ručník – VERONIKA
- Pán Ježiš padá druhý raz pod krížom – PÁD
- Pán Ježiš napomína plačúce ženy – PLAČ
- Pán Ježiš padá tretí raz pod krížom – PÁD
- Pánu Ježišovi zvliekajú šaty – ZVLIEKANIE ŠIAT
- Pána Ježiša pribíjajú na kríž – PRIBITIE NA KRÍŽ
- Pán Ježiš na kríži zomiera – SMRŤ
- Pána Ježiša skladajú z kríža – PRÁZDNY KRÍŽ
- Pána Ježiša pochovávajú – POCHOVANIE

Pokračovanie na strane 8

Po skončení krížovej cesty sme sa vydali neznáčkovanou trasou na Diel. Našťastie máme aplikácie v mobilných telefónoch, podľa ktorých sa vieme rýchlo zorientovať a vydať sa správnym smerom. Tieto nás nasmerovali do lesíka, kde sme našli altánok a peknú lesnú cestičku smerujúcu k nášmu vytúženému cieľu – DIEL. V altánku sme vytiahli zásoby, občerstvili sa, Erika nás ponúkla cukríkmi, mala meniny a pokračovali sme ďalej. Po vystúpení z lesa sme sa ocitli za Krajčovom na žltej turistickkej značke, ktorá vychádza z Pohanského. Po tejto značke sme vystúpili až k vysielaču DIEL, ktorý kedysi slúžil ako retranslačná stanica na zosilnenie signálu. Tu už riadne fúkalo, tak sme sa dlho nezdržali, urobili sme pár fotiek a vybrali sme sa zelenou značkou cez vrcholovú stanicu lanovky SKI CENTRA Mýto pod Ďumbierom na horskú turistickú chatu „Dedečkova“. Tu sme si dali polievku, mäsové guľky, pívko, respektíve kávičku.

Po nasýtení sme vyšli von a kochali sa výhľadmi na zasnežené hrebene Nízkych Tatier. Opäť sme urobili spoločné fotografie a cyklistickou modrou značkou sme sa vracali do Brezna. Cestou sme narazili na CHODNÍK ZDRAVIA- 1,5 km dlhý lesný chodník na okraji mesta Brezno. Počas prechádzky si tu môžete precvičiť svoju koordináciu, zmysly a správne dýchanie. Lesný chodník zdravia s deviatimi zastaveniami sa nachádza v areáli prímestskeho lesíka, v doline Lazná v Brezne nad nemocnicou. Chodník zdravia harmonizuje telo a dušu cez spojenie pohybu a relaxácie. Počas prechádzky dráhou sa môžete na jednotlivých stanovištiach umiestnených na samorastoch dozvedieť ako funguje správne pohybové a dychové cvičenie. Chodníkom sme prišli až k našim autám, rozlúčili sme sa a pobrali sme sa domov. Deň sme strávili v krásnom prostredí a boli sme vďační, že nám vyšlo aj také pekné počasie.

Autor: Dada Rolincová

Správa z turistického prechodu

Podľa plánu KT v Lučatíne sa uvedeného prechodu zúčastnili len traja členovia, svoje zohralo deň pred akciou upršané počasie. Zúčastnený akciu zhodnotil ako veľmi dobrú s dobrými snehovými podmienkami a srdečnosťou organizátorov, ale aj ostatných zúčastnených.

Cesta prechodu bola skrátaná na 20 km, nakoľko pár dní pred prechodom pršal dážď a sneh v nižších polohách sa roztopil, preto organizátori zareagovali skrátaním trate a zabezpečili kyvadlovú dopravu do doliny, kde už podmienky boli vyhovujúce. Celá trasa viedla zväznicami, kde boli podmienky výborné a poskytovali krásne pohľady na pohorie Pilsko, ktoré sa nachádza na poľsko-slovenskej hranici. Na slovenskom území je začlenené do CHKO Horná Orava.

7. marca

MÚTŇANSKÝ PRECHOD CHOTÁROM POD PILSKOM
7. ročník
2020

Mútňanský prechod chotárom pod Pilskom

Prezentácia: 8.00 – 9.00 h v kultúrnom dome
Zápisné: dospelí 4 €, študenti 1,5 €, deti do 15 rokov zdarma.
Registrácia je nutná pri prezentácii v KD.
Trasy: lyžiarsky prechod 25 kilometrov, pre peších 12 kilometrov
Občerstvenie: čaj, buchty, kapustnica
Kontakty: 0948 807 890 Johana Jurčáková,
0902 991 051 Ján Bugaj, e-mail: obec@mutne.sk
Viac informácií, mapy a prípadné zmeny nájdete na www.mutne.sk
Usporiadatelia: Obec Mútne, TKM Mútne

O zúčastnených skoro 600 účastníkov sa postarali občerstvením v dvoch stanovištiach a v závere v kultúrnom dome, kde okrem dobrej nálady bola podávaná vynikajúca kapustnica. Zúčastnení si dali prísľub, že sa zúčastnia aj nasledujúceho 8. ročníka prechodu krásnou Oravskou prírodou.

Podporme životné prostredie... Naučme sa správne kúriť.

Mnoho ľudí sa sťahuje z mesta na dedinu kvôli predstave menej znečisteného ovzdušia, no ostávajú nemilo prekvapení a sklamaní. Z komínov rodinných domov častokrát vychádza čierny a štipľavý dym, ktorý obyvateľom dediny znepríjemňuje bývanie a zapríčiňuje zdravotné problémy. Navyše, vo veľkom sa znečisťuje životné prostredie. Táto situácia nastáva, ak užívateľ nesprávne kúri do svojej pece, sporáku či krbu. Ako správne kúriť a zároveň pomôcť našej planéte?

Na začiatok je dôležité povedať, že kúriť by sme mali dobre vysušeným drevom. Drevo by malo aspoň dva roky stáť v dobre vetranom priestore, kde nie je vystavené dažďu a znečisteniu. Ak kúrieme dobre vysušeným drevom, s vlhkosťou maximálne 20%, znížime jeho spotrebu a množstvo emisií a iných škodlivých látok vychádzajúcich z komína. Kúrenie sa stane efektívnejším a okrem šetrenia životného prostredia, šetríme aj svoje peňaženky. Zaujímavé je, že spálením jedného stromu vyprodukuje toľko CO₂, koľko potrebuje strom na svoj rast. Harmónia v prírode tým ostáva zachovaná. Dobře vysušené drevo je jedným z faktorov správneho kúrenia. Správne kúrenie má svoje zásady, no nie je to nič zložité.

Zakurovanie zhora. Ako na to?

1. Položte dve až tri dobre preschnuté pole nás malými odstupmi vedľa seba na dno ohniska;
2. Triesky umiestnite nakriž a naprieč na polená;
3. Medzi triesky vložte pevný podpaľač;
4. Reguláciu prívodu vzduchu nastavte na maximum pokiaľ sa drevo úplne nerozhorí;

5. Skontrolujte či je škrtiaca klapka otvorená;
6. Zapáľte podpaľač a uzatvorte dvierka ohniska.

Týmto spôsobom zakurovania a kúrenia vzniká omnoho menej emisií a dymu. Drevo postupne prehára zhora nadol, horí dlhšie a horenie je čistejšie. Okrem správneho zakúrenia je dôležité i správne prikladanie. Spravidla prikladáme len vtedy, keď predošlá dávka dreva dohorí. Prikladáme do pahreby so žeravými uhlíkmi. Pri prikladaní kladieme drevo na pahrebu. Pred prikladaním je potrebné otvoriť škrtiacu klapku, aby sa predišlo dymeniu do miestnosti. Netreba zabúdať ani na pravidelné vynášanie popola z popolníka alebo ohniska. Pri kúrení správnym drevom môžete popol využiť ako hnojivo vo svojej záhradke.

Čomu sa vyhýbame?

V žiadnom prípade nekúrieme prestarnutým, natieraným či impregnovaným drevom, drevotrieskou ani odpadom, farebne potlačeným papierom či plastami. Nepoužívame horľavé kvapaliny ako alkohol alebo petrolej. Nesprávnym kúrením poškodujete nielen svoj spotrebič, ale aj dymovod, komín a v neposlednom rade životné prostredie.

Ako spoznáme správne a ekologické kúrenie?

Správne kúrenie spoznáme vďaka tomu, že ohnisko nie je začmudené a dym unikajúci z komína nie je takmer vôbec vidieť. Životnému prostrediu nepomáhame len správnym zakurovaním a kúrením. Okrem správneho kúrenia je potrebné podporovať ekologické kúrenie aj pravidelnými kontrolami a údržbou a čistením spotrebiča, dymovodov a komína. V prípade starých zariadení s nízkym výkonom a vysokými emisiami je potrebné nahradiť zariadenie modernejším variantom.

Podporme životné prostredie. Kúrme správne...

Hovory pod vrbou

Pokračujeme v rubrike "Hovory pod vrbou" s ďalším našim spoluobčanom a bývalým predsedom MNV v Lučatíne Jaroslavom Kočanom, ktorému sme položili niekoľko obligátnych otázok:

Ako ste sa stali lučatínčanom?

Narodil som sa 18. 1. 1939 v Slovenskej Ľupči a v roku 1964 som sa priženil do rodiny Júliusa Kubiša v Lučatíne na Dlhej, kde bývam s manželkou Ankou doteraz.

Aké ste mali zamestnanie?

Pracoval som ako štátny zamestnanec na KS-ZNB v Banskej Bystrici a popri zamestnaní som v období od 5. júna 1981 do 31. 12. 1990 vykonával funkciu predsedu MNV v Lučatíne spolu s tajomníkom Slávom Majerom a potom s Ing. Danielom Majerom.

Čo ste urobili pre obec v čase vašej funkcie?

Vybudovali sme park pri základnej škole, vysadili sme tam tri ihličnaté stromy a živý plot z tují medzi parkom a železničnou traťou. V rámci akcie Z, sme vybudovali oplotenie okolo cintorína so vstupnou a výstupnou bránou, vypracovali sme projektovú dokumentáciu na výstavbu domu smútku a začali sme s jeho výstavbou. Pripravili sme projektovú dokumentáciu na plynofikáciu obce. V spolupráci s P. Filipom a niektorými ďalšími spoluobčanmi sme dokončili výstavbu hracej plochy ihriska a jeho oplotenia. Dobudovali sme v Hiadli záchytný prameň, zdroj vody pre Lučatín a urobili sme

prípojku vody aj pre Ymku. V rámci brigádnickej činnosti sme vybudovali chodník na dolnom konci obce a vymenili sme úsporné žiarovky na verejnom osvetlení. Skoro každú sobotu sme organizovali brigády napr. na kosenie, hrabanie a čistenie obecných priestorov a pod.

Aké problémy vidíte v obci v súčasnej dobe?

Chýba zdravotné stredisko so všeobecným lekárom aspoň 1x v týždni na pár hodín. V letnom období je nepokosená tráva hlavne pri železničnej stanici.

Ako sa vám žije v obci?

V Lučatíne sa mi žije veľmi dobre, mám tu rodinu, veľa dobrých priateľov a blízko mám aj k rodine v Slovenskej Ľupči, Ľubietovej a v Medzibrode. Obec má dobré vlakové a autobusové spojenie, krásnu prírodu a dobré podmienky na pešiu turistiku.

Aký máte vzťah k humoru?

Kladný. Leží opilec v strede cesty a zvoní mu mobil. Zdvihne a manželka sa ho pýta: "No kde si?" Muž odpovie: "Už som na ceste".

Akú pieseň máte najradšej?

Zahučali hory, zahučali lesy, Čož je to 50-tka

Vitajte v prírode

Vraj najlepší spôsob, ako po zime nabráť energiu, zlepšiť psychiku, rozhybať stuhnuté svalstvo a boľavé kĺby, sú pravidelné a nenamáhavé prechádzky v prírode počas teplých jarných dní.

Klub priateľov lučatínskej prírody pravidelne v mesiaci apríl organizuje brigade načistenie chodníkov a oddychových miest v kutinskom lome pod Brdom a v Bukovienke preto, aby tieto miesta boli pripravené na príjemné prechádzky a relax pre všetkých občanov Lučatína. Vzhľadom na súčasné šírenie rôznych chorôb a vírusov, bude naša príroda možno tým najbezpečnejším miestom na oddych v budúcom období. Koncom minulého roka sa nám podarilo dokončiť v kutinskom lome výstavbu altánku a betonového grilu a teraz

plánujeme pokračovať s budovaním prírodných zážitkových športovísk, osadením nových stolov a lavíc aj v Bukovienke. V budúcom období sa chceme zamerať na osadenie nových informačných tabúľ a zriadenie náučných chodníkov, ktoré by mohli využívať aj žiaci základných škôl.

Náš klub aj v tomto roku plánuje zorganizovať dňa 8.5.2020, už 3. ročník akciu "májovávatra 2020", na ktorú srdečne pozýva všetkých občanov našej obce. Budú pripravené rôzne športové a spoločenské aktivity, detské prírodné ihrisko, občerstvenie, guláš, ochutnávky rôznych kulinárskych špecialít a samozrejme o 18,00 slávnostné zapálenie vaty. Dúfame, že zákaz zhromažďovať sa z dôvodu karantény bude do mája zrušený a potom spoločne strávime príjemný deň v našej prírode.

Autor: Ján Kubiš

Zo života seniorov a klubu Lúčina

Milí spoluobčania, skončila sa nám zima a prišiel čas keď sa príroda prebúdzá po zimnom spánku k životu. Tak hor sa do toho naši seniori hlavne tí "naši" v klube Lúčina.

Keďže ľudia vyhľadávajú a vyznávajú rôzne životné štýly, každému je blízke niečo iné, ich srdcia sa otvárajú a tešia sa zo splnených snov. Naše srdce tentokrát smerovalo ku krásnej prírode, k našej pýche Vysokých Tatier. Niekedy sa stane, že pár ľudí sa dá do kopy a pokúsia sa jeden zo snov premeniť do reálnej podoby. Dovoľte, aby sme sa s Vami podelili o jeden krásny zážitok v Tatrách na Hrebienku. Naša cesta sa začala s odvážlivcami, ktorí sa neboja zimy na vlakovej stanici BB- Poprad- Tatranská Lomnica 11. 2. 2020. Cesta bola zaujímavá už len tým, že vo vlaku sme sedeli so seniormi z rôznych kútov sveta. Z Tatranskej Lomnice nás vyviezla kabínková lanovka na Hrebienok. Bol

to iný svet. Úplné ticho, vločky snehu a my. Obdivovali sme ľadové sochy z rúk medzinárodných umelcov s rôznou tematikou. Francúzsky chrám Matky Božej v pozadí s anjelskou hudbou zanechala v nás nielen pocit umenia a krásy ale i pokoj a nádhru bytia. Na nádvorí Hrebienka nás privítali lavice z ľadu a zaujala nás skupina mladých rabínov z Izraela, ktorí obdivovali našu prírodu. Naše mužské osadenstvo sa vybralo smer Bilíkova chata a zdolali cestu naspäť až do Starého Smokovca kde sme ich čakali. Cesta domov bola príjemná. Vrátili sme sa s pekným zážitkom a gratulujeme našim borcom s paličkami Anke Kučerovej a Martuške Mažáryovej za ich odvahu. Slovom krásny zimný výlet do srdca našich Tatier.

Fašiangy

*Cez fašiangy vyber úsmev a rozďaj ho všetkým,
cez fašiangy vyber lásku a každému ďaj trochu,
nech vám nikdy nezovšednie po všetky dni v roku.*

Fašiangy oddeľujú zimu od jari a je to sviatok, ktorý začína na „Troch kráľov“ a končí popolcovou stredou. Typické pre toto obdobie sú zabíjačky, zábavy, masky...

22. februára aj naša obec ožila hudbou so zabíjačkou našich požiarnikov a my seniori z klubu sme kráčali v ranných hodinách obcou ako cigánky, nevesta so ženíchom, psík, bačovnia, gazdiná, kostlivec či muškietier. Sprievod viedol harmonikár D. Potančok s ktorým náš spev otváral domovy našich priateľov a občanov. Za krásny fašiangový vínš nášho Juraja Majera a spev masiek sme boli odmenení samými dobrotami. Tí, ktorí si ešte ctia tradície nášho ľudu si s nami zatancovali aj zaspievali. Za príjemné posedenie a bohaté občerstvenie ďakujeme manželom Heydukovým, Dubovickým a rodine Slivkových.

A tak žila naša obec fašiangami v dobrej a veselej atmosfére. Chceme poďakovať všetkým, ktorí nás prijali a prispeli aj finančne do klubu seniorov a hlavne Alenke Z. a MVDr. Dušanovi Hanzelovi, ktorí sú naši každoroční sponzori. V neposlednom rade ďakujeme našim ochotným fašiangovým maskám aj pani krčmárke za jej prejav spolupatričnosti a súboru zo Strelník s ktorým sme pochod ukončili...a tak už len veselo do našich jarých dní.

Seniori z klubu Lúčina uzavreli rok 2019

Dostali sme sa do roka s magickým číslom 2020. Želám všetkým, aby v našich životoch bolo všetko krásne, zdravé, šťastné a magické. Hlavne v tomto čase keď sa musíme všetci presvedčiť o svojej lojalnosti a úcte. Musíme pomáhať blízkym a myslieť pozitívne, aby sme túto situáciu lepšie zvládli.

10. marca 2020 bola v našom klube výročná členská schôdza a pripravili sme sa na ňu deň pred tým ako bola vyhlásená krízová situácia. V programe vystúpila p. Senková s básňou od M. Ráfusa o Matke a pánovi starostovi ďakujeme za príhovor. Po prečítaní správy plánu za uplynulý rok a správe o činnosti s financiami bola diskusia o klube s niektorými zmenami plánu. O pohostenie sa postarali J. Uhrík, Z.

Slivková, Z. Majerová, F. Majerová, Z. Senková. Za koláč ďakujeme L. Fraňovej a za páperové knedle A. Kučerovej. Aj keď priebeh schôdze nebol taký ako sme si predstavovali myslím, že splnil svoj účel a rozišli sme sa so želaním dobrého zdravia a slovom : vydržať! Pevne veríme, že čoskoro táto situácia zvaná koronavírus pominie a dovedty prajem všetkým veľa síl, optimizmu a slniečka. Za všetkých členov aj za mňa veľká vďaka. Zorka Senková

Tradícia Svätého týždňa

Veľká noc je najstarším a najvýznamnejším sviatkom kresťanského cirkevného roka počas ktorého si kresťania pripomínajú umučenie, smrť a vzkriesenie Ježiša Krista. Práve v tomto čase by som Vám chcela priblížiť tento starodávny významný sviatok.

Slávi sa na prvú jarňú nedeľu po splne mesiaca. Nadväzuje na židovské veľkonočné sviatky „pashu“, ktoré sa slávil od 14 - 21. dňa v mesiaci „nisan“ (naš marec až apríl) na pamiatku oslobodenia izraelského a egyptského otroctva.

Kvetnou nedeľou sa začína „Veľký týždeň“ (slovenské pomenovanie obdobia v liturgii ako Hebdomada sancta - Svätý týždeň). Jeho hlavnou myšlienkou je Pánovo umučenie, ktoré sa slávalo tri dni až do 4. storočia. Z toho je odvodený názov Veľkonočné „trojdnie“. Začína sa večernou omšou na pamiatku Pánovej večere na Zelený štvrtok, pokračuje Veľkým piatkom utrpenia a smrti Pána a cez Bielu sobotu vrcholí Veľkonočnou vigíliou. Uzatvára sa vešperami nedele Pánovho zmŕtvychvstania.

Vitaj jar...

*Smútočná vŕba pramatka jari, záhadný úsmev má dnes na tvári.
Povíja bahniatka, kníše sa vo vetre, ševellí pesničku, cestičku ku spánku.
Kým prídu šibači ešte si snívajte, potom im čarovné prútiky pripravte.
Prútiky na kúzla, korbáče s mašľami, šibači vyženu zimu von dverami.
A keď jarne kvety rozkvitnú a slnko zahreje, tak príroda svoju náruč každému dopraje.*

Želám Vám v mene nášho klubu Lúčina krásne Veľkonočné sviatky plné porozumenia, lásky a radosť z každého prežitého dňa.

články napísala predsedníčka klubu Senková Zorka.

Stolnotenisová sezóna takmer ukončená

Stolnotenisové súťaže pre sezónu 2019/2020 sú k tomuto dátumu (12.3.2020) takmer ukončené. Okresné súťaže v 5. a 6. lige skončili 7.marca 2020, takže B a C-mužstvo majú tohtoročnú sezónu za sebou. B- mužstvo v 5.lige odohralo 18 zápasov, z ktorých 7 vyhralo a 11 prehralo a so ziskom 32 bodov skončilo z 10 účastníkov na 7.mieste. Na prvý pohľad by sa to mohlo zdať ako ústup z pozícií, na ktoré sme boli zvyknutí v minulých ročníkoch, musíme však pripomenúť, že sme celú sezónu odohrali bez najlepšieho hráča

B-čka Samuela Hrušku, ktorému túto sezónu pokazilo zranenie kolena. Na druhej strane dostali šancu nastúpiť za B-čko aj hráči, ktorí sú stabilnými oporami C-čka a podľa dosiahnutých výsledkov nesklamali a boli platnými členmi B-čkarskej zostavy. Z jednotlivcov sa najviac darilo Milanovi Patrášovi mladšiemu, ktorý mal počas celej sezóny nefahkú úlohu, keď musel v každom zápase potvrdzovať pozíciu lídra nášho mužstva a od jeho výkonu sa väčšinou odvíjal výsledok celého zápasu. Musím povedať, že sa s týmto psychickým tlakom vyrovnal veľmi dobre a v každom zápase potvrdil, že pozícia jednotky mu právom patrí

Pokračovanie na strane 12

a hlavne jeho zásluhou dosiaholo mužstvo potrebné víťazstvá. Treba podotknúť, že je to aj kvôli tomu, že začal pravidelne nastupovať za A-mužstvo, kde tak isto podával veľmi dobré výkony a dobrú hru a hernú pohodu si prenášal aj do zápasov B-čka. Zo všetkých hráčov piatej ligy sa v celkovej úspešnosti umiestnil na peknom deviatom mieste, keď z odohratých 71 zápasov 57 krát zvíťazil a len 14 krát odchádzal od stola porazený. Stabilnou oporou B-čka bol aj v tejto sezóne Miro Kán, ktorý striedal dobré výkony so slabšími a v niektorých dôležitých zápasoch, keď sa rozhodovalo o výsledku mu chýbala povestná dávka šťastia, alebo pokoja a rozvahy. Ďalším stabilným členom B-čka bol Milan Patráš starší, o ktorom platí presne to isté, čo o Mirovi Kánovi. V niektorých zápasoch aj proti silnejším mužstvám nenašiel premožiteľa a v niektorých chýbal akurát ten jeho bodík na to, aby sme boli spokojní s výsledkom.

Svoje miesto v B-čku si zastali aj Palo Vrábel s Petrom Heydukom, ktorí pravidelne nastupovali aj za C-čko, kde sa im obom veľmi darilo, čo bolo určite spôsobené aj tým, že mali odohratých pomerne veľa zápasov v 5. lige za B-čko. Keď sme už pri C-mužstve, povedzme si, že v tejto sezóne potvrdilo svoje ambície hrať o umiestnenie v hornej časti tabuľky, čo sa odrazilo aj na celkovom umiestnení, keď z 10-tich účastníkov skončilo na peknom štvrtom mieste, keď z 18 zápasov 10 vyhralo a 8 prehralo.

Z jednotlivcov sa najviac darilo už spomínaným Vrábelovi a Heydukovi, najviac však v tejto sezóne prekvapil Peter Hraško, ktorý odohral všetky zápasy vo výbornej forme a stal sa postrachom pre všetkých súperov, ktorých dokázal porážať svojou trpezlivou a precíznou hrou. Okrem Petra Hraška podával výborné výkony počas celej sezóny aj Patrik Hruška, ktorý čiastočne zmenil herný štýl, čo mu veľmi pomohlo a okrem trpezlivej obrany dokáže súperov prekvapiť aj nečakanými útočnými výpadmi a vďaka tomu získavať dôležité body. Ďalším členom C-mužstva bol Miro Hruška, ktorý so svojim bekendom dokáže stále potrápiť väčšinu súperov a vždy, keď nastúpil, tak sa mužstvo mohlo spoľahnúť, že nejaké body uhrá a prispeje svojim dielom k dobrému výsledku mužstva. Na niekoľko zápasov nastúpila za C-mužstvo aj Heňa Hrušková, ktorej sa takisto darilo a v celkovom meradle si dokázala udržať 50%-nú úspešnosť.

Doteraz som ešte nespomenul naše A-mužstvo, ktoré od začiatku sezóny bojuje o čelo tabuľky a postup do vyššej súťaže. Sezóna sa pre A-čko mala skončiť 4. apríla 2020, avšak kvôli „všadeprítomnému“ koronavírusu boli všetky krajské súťaže prerušené až do odvolania. Je možné, že sezónu riadiace orgány ukončia predčasne, ak nie, tak sa budú musieť hľadať náhradné termíny zápasov, keďže do konca súťaže ostáva odohrať ešte 4 kolá. V doterajšom priebehu naše A-čko z 18 zápasov 17 krát zvíťazilo a jedenkrát remizovalo. Pred najväčším rivalom zo Zvolenskej Slatiny máme náskok troch bodov a verím, že sa nám podarí naše snaženie dotiahnuť do úspešného konca.

Na záver mi nedá nespomenúť jednu vydarenú akciu nášho stolnotenisevého oddielu, ktorou bol Novoročný turnaj pre obyvateľov našej obce. Turnaja sa zúčastnilo neuveriteľných 56 hráčov a veríme, že tí, čo prišli neofútovali a tí, čo neprišli prídu na budúci rok. Príkladám zopár fotografií aj s celkovými výsledkami. Chcem sa poďakovať všetkým, ktorí sa podieľali na organizácii turnaja a tiež všetkým zúčastneným, ktorí sa nebáli s raketou v ruke postaviť k stolu a stráviť deň v spoločnosti ostatných športovo naladených ľudí.

Výsledky:

Muži do 60r.: 1. Marián Kán, 2. Šimon Ďurica, 3. Dávid Vesel, 4. Peter Fúdor, 5. Pavel Kováč, 6. Jano Ďurčík, 7. Robo Hudec, 8. Matúš Budáč, 9. Robo Vrbický, 10. Paľo Halabuk, 11. Janko Mikula, 12. Lukáš Majer, 13. Lukáš Huťka, 14. Adam Fúdor, 15. Miro Piliar, 16. Paťo Majer, 17. Šimon Foltány, 18. Andrej Tatranský, 19. Mišo Hruška

Muži nad 60r.: 1. Silvester Kán, 2. Janko Kán, 3. Janko Šutka, 4. Zoltán Hanko, 5. Ján Kubiš, 6. Ján Uhrík, 7. Jožko Kereš, 8. Rudo Müller

Ženy: 1. Adriána Kánová, 2. Zuzana Kánová, 3. Miška Kánová, 4. Rozália Hríbiková, 5. Ivana Kocúrová, 6. Katka Hrušková, 7. Gabika Turčanová, 8. Kristína Turčanová, 9. Alenka Schwarzbacherová, 10. Saša Fúdorová, 11. Janka Kanderová, 12. Vierka Heyduková, 13. Janka Tatranská, 14. Ivana Halabuková, 15. Viktória Hlaváčová, 16. Martina Homolová, 17. Anka Kováčová, 18. Katka Sadavskasová

Deti: 1. Michal Cibula, 2. Matej Patráš, 3. Lukáš Longauer, 4. Marek Ferkovič, 5. Eliška Čiefová, 6. Lukáš Kováč, 7. Veronika Patrášová, 8. Viktória Hudecová, 9. Šimon Lakomčík, 10. Samko Hudec, 11. Adam Slaný

Autor: Peter Kán, predseda OST Mladosť Lučatín

LUČATÍNSKE ZVESTI

Noviny o dianí v Lučatíne, ročník XIV., číslo 1. Vydáva a distribuje zadarmo do všetkých domácností obec Lučatín.

Redakcia: Pavel Kováč. **Grafické spracovanie:** Michal Kollár. **Tlač:** EK-PROMOTION, s.r.o. - reklamná agentúra B. Bystrica, **E-mail:** obeclucatin@stonline.sk **Počet výtlačkov:** 230 ks. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu textov, vrátane krátenia.